

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет музичного мистецтва і хореографії
Кафедра музикознавства та музичної освіти

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор
з науково-методичної
та навчальної роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ
«_____» 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія музики: Історія української музики

для студентів

спеціальності: 025 Музичне мистецтво

освітнього рівня: першого (бакалаврського)

освітньої програми: 025.00.02 Сольний спів

Київ – 2023

Розробник:

Ольга ЛПГУС, кандидат мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри музикознавства та музичної освіти

Викладач: Ольга ЛПГУС, кандидат мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри музикознавства та музичної освіти

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри музикознавства та музичної освіти

Протокол від "07" грудня 2022 року № 17

Завідувач кафедри _____ Ольга ОЛЕКСЮК

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми

___. ___. 20__ р.

Гарант освітньої програми _____ Яна КИРИЛЕНКО

Робочу програму перевірено

___. ___. 20__ р.

Заступник директора _____ Інна ТКАЧЕНКО

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), « ____ » ____ 20__ р.,
протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), « ____ » ____ 20__ р.,
протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), « ____ » ____ 20__ р.,
протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), « ____ » ____ 20__ р.,
протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
«Історія музики: Історія української музики»		
<i>Вид дисципліни</i>	<i>обов'язкова</i>	
<i>Мова викладання, навчання та оцінювання</i>	<i>українська</i>	
<i>Загальний обсяг кредитів/годин</i>	<i>3/90</i>	
<i>Курс</i>	<i>2</i>	<i>-</i>
<i>Семестр</i>	<i>4</i>	<i>-</i>
<i>Кількість змістових модулів з розподілом:</i>	<i>2</i>	
<i>Обсяг кредитів</i>	<i>2</i>	<i>-</i>
<i>Обсяг годин, у тому числі:</i>	<i>60</i>	<i>-</i>
<i>Аудиторні</i>	<i>28</i>	<i>-</i>
<i>Модульний контроль</i>	<i>4</i>	<i>-</i>
<i>Семестровий контроль</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>Самостійна робота</i>	<i>28</i>	<i>-</i>
<i>Форма семестрового контролю</i>	<i>залік</i>	<i>-</i>

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета курсу полягає в організації процесу формування слухацької та виконавської культури майбутнього фахівця, цілісного пізнання й осмислення закономірностей та особливостей розвитку української музичної культури та мистецтва від найдавніших часів до ХХ ст.

Завдання курсу

- ознайомлення з історією української музичної культури, її провідними напрямками та стилями, етапами розвитку, творчістю українських композиторів;
- формування спеціального термінологічно-поняттєвого апарату знань;
- розширення музично-історичної ерудиції студентів.
- формування образно-емоційного ставлення у сприйнятті музичного матеріалу;
- прищеплення пієтету до своєї національної культури, усвідомлення необхідності вивчення її джерел та здобутків;
- розвиток навички визначати зв'язок української музики з іншими видами мистецтва, літературою, образотворчим мистецтвом, національними традиціями тощо;
- виховання естетичного та музичного смаку, формування критеріїв самостійної оцінки творів українського музичного мистецтва;
- розвиток свідомого розуміння історичних взаємозв'язків української та європейських музичних культур;
- формування навичок аналітичного та критичного мислення,
- розвиток навички аналітично-пошукової роботи із використанням інформаційно-комунікаційних технологій.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

У процесі вивчення курсу з історії української музики студенти повинні **знати**:

- терміни та поняття, що складають категоріальний апарат курсу;
- періодизацію історії української музики, етапи її розвитку;
- соціально-історичний та культурний контекст музичного явища, що вивчається;
- жанри та композиційні техніки (прийоми, техніки композиційного мислення);
- основні («великі») музичні стилі та течії окремих епох, авторські стилі творчих індивідуальностей;
- життєвий та творчий шлях видатних українських композиторів, визначальні твори в історії української музики та їхні особливості.

Студенти повинні **вміти**:

- дати визначення термінам та поняттям курсу;
- характеризувати головні тенденції розвитку музичного мистецтва у соціально-історичному та культурному контекстах;
- викласти зміст інформаційних тем курсу;
- розкрити характер змін музичного мистецтва на різних етапах його розвитку;
- слухати музику, образно висловлюватись щодо характеру, ідейного значення музичних творів, їх цінності;
- аналізувати засоби музичної виразності, визначати стиль та жанр творів, їх художню цінність, вирізняти типологічні та специфічні риси того або іншого музичного явища;
- вміти прив'язати за стильовими, жанровими та стилістичними ознаками музичні зразки, окремі музичні твори до різних історичних епох, індивідуальних композиторських стилів або «великих» стилів.

У процесі вивчення курсу студент формує такі **програмні компетентності**:

Загальні компетентності:

- Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.
- Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- Навички міжособистісної взаємодії.
- Здатність бути критичним і самокритичним.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- Здатність працювати автономно.
- Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Фахові компетентності:

- Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
- Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.

- Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.
- Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.
- Здатність оперувати професійною термінологією.
- Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.
- Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.
- Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.
- Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.
- Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

Програмні результати навчання:

- Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту
- Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.
- Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.
- Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
- Демонстрація музично-теоретичних, культурно-історичних знань з музичного мистецтва. Знати основи педагогіки та психології та володіти навчальним репертуаром з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів.
- Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.

У період дистанційного навчання викладання курсу Історія музики: Історія української здійснюється з використанням ЕНК, розміщеного на платформі Moodle.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

№ п/п	Назви модулів і тем	Усього	Види занять та розподіл годин			
			Аудиторні			Самостійна робота
			Лекції	Семінарські заняття	Лабораторні заняття	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Українська музика епохи Романтизму						
3.1.	Музична культура Лівобережної України XIX ст.	8	2	2		4
3.2.	Творчість композиторів Галичини XIX ст.	10	2	2		6
3.3.	Розквіт романтичного стилю у творчості М. Лисенка	10	4	2		4
Модульний контроль		2				
Разом		30	8	6		14
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III. Українське музичне мистецтво періоду модернізму						
3.1.	Стильові пошуки композиторів кінця XIX – початку XX ст.	10	2	4		4
3.2.	Творчість композиторів Лівобережної України 1920 – 1930-х років	10	2	2		6
3.3.	Музична культура Галичини першої третини 1920 – 1930-х років	8	2	2		4
Модульний контроль		2				
Разом		30	6	8		14
Всього за семестр		60	14	14		28

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Українська музика епохи Романтизму

Тема 2.1. Музична культура Лівобережної України XIX ст.

Романтизм як загальноєвропейський напрям XIX ст., різноманітні течії романтизму і прояв у слов'янських країнах, зокрема в Україні, «фольклорного» романтизму. Початок нового періоду розвитку професійного мистецтва. Романтична поетизація народних образів. Пісня-романс, його характерні ознаки, романсова творчість композиторів. Інструментальна музика: (О. Лизогуб, А. Данилевський, Й. Витвицький, А. Барцицький, М. Маркевич, І. Лизогуб).

Історичні умови розвитку культури Наддніпрянської України другої половини XIX ст. Нова верства демократичної української інтелігенції, Кирило-Мефодіївське братство, творчість Т. Шевченка. Розвиток хорового руху в Україні, музичної фольклористики. Жанри музичного мистецтва: опера, пісня-романс, солоспів, фортепіанні обробки народних пісень, поетизація народних танців, формування циклічних творів (думка і шумка) та великої форми, поява програмних творів на українську тематику. Розвиток української романтичної симфонії. Віхи біографії і творчості Т. Шпаковського, Т. Безуглого, Й. Витвицького, С. Гулака-Артемовського, В. Заремби, А. Єдлічки, П. Сокальського, П. Ніщинського, П. Демуцького, М. Аркаса, М. Колачевського, В. Сокальського).

Література основна: 1, 2, 5.

Додаткова: 1, 3, 4, 11, 12.

Тема 2.3. Творчість композиторів Галичини другої половини XIX ст.

Історичні умови розвитку культури, вплив революційних подій 1848–1849 рр. у Західній Європі (Австро-Угорській імперії) на політичну та культурну ситуацію в Західній Україні. Активізація національного відродження в Галичині, створення політичних та культурно-просвітницьких організацій. Влаштування шевченківських концертів у різних містах Західної України. Хоровий рух та його діячі, діяльність аматорських театральних труп, відкриття українського театру. Відкриття австрійської консерваторії у Львові. Розвиток фольклористичної діяльності.

Життєвий і творчий шлях М. Вербицького, І. Лаврівського, С. Воробкевича, В. Матюка, А. Вахнянина, Д. Січинського, О. Нижанківського, Г. Топольницького, В. Шухевича. Жанри композиторської творчості: духовна музика та світська хорова музика. Музика до театральних спектаклів. Поява першої української опери в Західній Україні («Купало» А. Вахнянина). Камерно-інструментальна та камерно-вокальна творчість М. Вербицького, Д. Січинського, О. Нижанківського.

Література основна: 1, 2, 5.

Додаткова: 2, 4, 6, 10, 11.

Тема 2.3. Розквіт романтичного стилю у творчості М. Лисенка

М. Лисенко: особистість, життєвий і творчий шлях, різнобічна діяльність. Естетичні засади творчості М. Лисенка. Творчість М. Лисенка – новий етап розвитку національної музичної культури, створення української національної моделі романтичного стилю. Новаторські риси у різних жанрах творчості. Обробки народних пісень (хорові, камерно-вокальні) – еволюційні тенденції з погляду створення відповідності між народною піснею та композиторським опрацюванням. Національні риси музичного стилю.

Вокальні жанри. Хорова музика: створення образу народу, втілення громадянської тематики. Нові жанри (хорова поема, багаточастинна кантата, одночастинна кантата-поема). Камерно-вокальна творчість: особливості втілення народної сфери у солоспівах на тексти Т. Шевченка, зародження історичної тематики (козацької та гайдамацької). Психологічне поглиблення образності у

суб'єктивній, інтимній ліриці. Формування нових жанрових різновидів (романс-дума, романс-монолог, романс-балада, драматична сценка).

Оперна творчість. Створення класичних зразків національної опери, жанрові різновиди (історична героїко-епічна опера, лірико-комічна, лірико-побутова, дитяча, опера-сатира, опера-мініатюра). Особливості втілення творів М. Гоголя в операх. Образ народу в операх М. Лисенка. Зародження нового жанру – камерної ліричної опери («Ноктюрн»). Фортепіанна творчість, збагачення новими образами, жанрами, формами. Досягнення високого художнього рівня та професійної майстерності в цьому жанрі. Еволюційні тенденції – визрівання ознак національного стилю.

Література основна: 1, 2, 5.

Додаткова: 4, 8, 10.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III. Українське музичне мистецтво періоду модернізму

Тема 3.1. Стильові пошуки композиторів кінця XIX – початку XX ст.

Історико-культурна ситуація. Період 1890–1910-х років - «епоха *“fin de siecle”*» в європейській культурі. Крах ілюзій і пошук нових духовних орієнтирів. В Україні впливом глобальних історико-політичних і соціальних зрушень (перша світова війна, розпад Російської та Австро-Угорської імперій, революційна хвиля). Духовне піднесення народу в боротьбі за волю і національну незалежність, проголошення УНР та ЗНР у 1918 році. Музична творчість: панування лірики, співіснування ознак романтизму та різних художніх течій *“fin de siecle”* Пріоритет камерних жанрів і форм.

Модифікація традицій романтизму. Перші десятиліття XX ст.: домінування національно-романтичного стильового напрямку. Увага до фольклору, відкриття його нових пластів: М. Лисенко (пізній етап), К. Стеценко, М. Леонтович, С. Людкевич, Я. Степовий, О. Нижанківський, С. Борткевич. М. Лисенко: камерність, інтимність вислову, символізм (ф-ні твори, останні опери), поява духовних творів. К. Стеценко – романтична традиція у хоровій музиці. М. Леонтович – новаторство стилю в жанрі хорової обробки народної пісні. С. Людкевич – пізньо-романтичний стиль. Неоромантичний стиль творчості В. Барвінського, використання імпресіоністських стильових засобів. Зародження нефольклорного стильового напрямку. Оновлення жанру прелюдії, камерно-вокальна музика В. Барвінського.

Тенденції імпресіонізму та експресіонізму. Розвиток імпресіоністичних рис – творчість Ф. Якименка (ф-ні твори «Зоряні мрії», «Місячне сяйво», «Зорі, що летять», «Уранія», симфонічна поема-ноктюрн «Ангел»). Я. Степовий: ф-ні жанри (вплив Е. Гріга, раннього О. Скребіна). Новітні тенденції – присмерковий колорит, вплив експресіонізму. Увага до колористики, хроматизація мелодики й фактури (романси на вірші Олеся «Барвінки», «Пісні настрою»).

Література основна: 1, 3, 5, 6.

Додаткова: 4, 6, 9, 10.

Тема 3.2. Творчість композиторів Лівобережної України 1920 – 1930-х років

Історико-культурна ситуація. Поразка визвольних змагань 1921 – 1923 років, двічі штучно запроваджений голодомор. Виникнення УСРР із центром у Харкові. Сутність політики українізації. Музичне товариство ім. М. Леонтовича, відновлення діяльності мандрівних капел (Думка, РУХ, ДУХ), активний поступ хорової справи, визнання української народної пісні за кордоном (капела О. Кошиця), розвиток кобзарської справи.

Камерна творчість. В. Косенко: фортепіанна творчість – розвиток неоромантичної лінії. Цикл етюдів, мазурки, поеми, сонати. Камерні ансамблі – сонати, поеми-легенди. Етапи творчості. Характеристика камерно-вокальних творів. М. Рославець: інтелектуалізм мислення. Модерновий стиль з елементами символізму, конструктивізму (квінтет «Ноктюрн», сонати для фортепіано, сонати

для скрипки і ф-но, форт. тріо, струнні квартети). Б. Лятошинський: камерно-інструм. творчість 20-х років – прихильність до експрес. Манери (форт. цикл «Відображення», вок. цикл «Місячні тіні»).

Симфонічна музика. 1927 рік – перемога на конкурсі Л. Ревуцького (2-га симфонія) та Б. Лятошинського (Увертюра на 4 укр. теми). М. Вериківський: симфонічна сюїта «Веснянки» – перша спроба симфонічної обробки народних пісень. Оркестрова музика 30-х років (симфонічні сюїти та увертюри П. Козицького, А. Штогаренка, Г. Майбороди. Друга симфонія Б. Лятошинського: тип симфонізму, специфіка оркестрового письма. Доля цього твору в умовах сталінського режиму.

Музичний театр. Відкриття оперних, робітничих, пересувних театрів. Поява опер («Хвесько Андигер» В. Золотарьова, «Дума чорноморська» Б. Яновського, «Золотий обруч» Б. Лятошинського, «Кармелюк» В. Костенка). «Золотий обруч» – жанрове і стильове новаторство, вплив оперної стилістики Р. Вагнера. Жанрово-тематичні лінії музичного театру 30-х років: опери П. Козицького «Жан Жирарден», М. Вериківського «Наймичка», Ю. Мейтуса «Перекоп», балети М. Вериківського («Пан Каньовський»), М. Скорульського («Лісова пісня»), К. Данькевича («Лілея»).

Вокально-хорова творчість. Розквіт хорової творчості. Високий фаховий рівень чисельних колективів, створених у цей час. Організація масових музично-театральних свят, кантатно-ораторіальні жанри. Етапні твори: кантата-поема «Хустина» Л. Ревуцького та перша українська ораторія «Дума про дівку-бранку Марусю – попівну Богуславку» М. Вериківського.

Література основна: 3, 4, 6.

Додаткова: 7, 9, 10.

Тема 3.3. Музична культура Галичини 1920 – 1930-х років

С. Людкевич. Видатний композитор, музикознавець, фольклорист, музичний критик. Симф. поеми «Стрілецька рапсодія», «Каменярі» - неоромантичний стиль. «Стрілецька рапсодія» – мелос стрілецьких пісень, фантазія-поема «Веснянки» – архаїчні наспіви. Кантата «Заповіт»: наскрізна форма, лірико-драматичний тип драматургії, поліфонічний розвиток, співставлення вокальної та інструментальної партій, роль звукообразності, «Поховайте, та вставайте» - драматична кульмінація твору. Камерно-вокальний жанр: солоспіви «Кожним вечором царівна», «Сирітка», «Черемоше, брате мій», «Таїна».

В. Барвінський: видатний піаніст, композитор, музичний критик. Представник неоромантизму. Використання імпресіоністичних засобів. Інструментальні ансамблі. Фортепіанна творчість: цикли «П'ять прелюдій», новаторський підхід в опрацюванні фольклорних цитат в інструментальній творчості. Оновлення образності та стилістики в романсі «У лісі» на слова Б. Лепкого.

А. Рудницький. Камерна творчість, представник модернізму. «Дві мініатюри» для ф-но («В роді легенди» і «Скерцино»), «Варіації» на тему «Ой, видно село» та Соната для ф-но (мелодії січових стрільців). Ансамблі – два струн. квартети, Соната для віол. і ф-но та Соната для віол. соло. Камерно-вокальні твори: романси «Колискова», «Білі берези», цикли: «Пісні любові», «4 пісні на слова К. Бальмонта», «Китайська флейта», «Кантовий триптих», «3 пісні на сл. Шевченка», «4 пісні про поневолену Україну». Від 1923 – атональний стиль: «Варіації», «4 пісні на слова К. Бальмонта». З появою опери «Довбуш» перейшов до «модерного романтизму».

Література основна: 3, 4, 6.

Додаткова: 5, 6, 9, 10.

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Навчальні досягнення із дисципліни «Історія музики: Історія української музики» оцінюються за кредитно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок. Контроль успішності студентів з урахуванням поточного та підсумкового оцінювань здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, де зазначено види й терміни контролю.

Кожний модуль включає бали за відвідування лекцій, відвідування і роботу на семінарських, лабораторних заняттях, виконання самостійної роботи, модульну контрольну роботу.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом на лекційних, практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг виконання завдань;
- якість виконання завдань.

Систему рейтингових балів для різних видів контролю подано у таблиці

Семестр 3

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекційних занять	1	4	4	3	3
Відвідування семінарських занять	1	3	3	4	4
Робота на семінарських заняттях	10	3	30	4	40
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	3	15
Разом			77		87
Максимальна кількість балів: 164					
Максимальна кількість балів за 3-й семестр – 87 балів					
Коефіцієнт: $(164 + 87) : 100 = 2,51$					

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№ п/п	Тема	Зміст завдань
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Українська музика епохи Романтизму		
2.1.	Музична культура Лівобережної України XIX ст.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати пропоновану літературу. 2. Виписати визначення основних понять і термінів. 3. Створити хронологічні таблиці творчих біографій братів Лизогубів, М. Маркевича, Т. Шпаковського, Й. Витвицького, С. Гулака-Артемівського, П. Сокальського, М. Аркаса, П. Ніщинського, М. Колачевського, П. Демуцького. 4. Ознайомитися із пропонованими творами української літератури того часу: Т. Шевченка, Марко Вовчок, І. Нечуя-Левицького та ін. 5. Виписати жанрово-стильові особливості першої української національної опери. 6. Слухати й аналізувати пропоновані твори С. Гулака-Артемівського, П. Сокальського, П. Ніщинського, М. Колачевського, М. Аркаса. 7. Ознайомитися зі змістом публіцистичних та фольклористичних праць П. Сокальського. 8. Розучити і співати пропоновані фрагменти вокальних партій опери С. Гулака-Артемівського «Запорожець за Дунаєм».
2.2.	Творчість композиторів Галичини XIX ст.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати пропоновану літературу. 2. Виписати визначення основних понять і термінів. 3. Створити хронологічні таблиці творчих біографій М. Вербицького, П. Бажанського, А. Вахнянина, В. Матюка, Д. Січинського, І. Топольницького. 4. Ознайомитися із пропонованими творами галицьких письменників XIX ст.: М. Шашкевича, І. Гушалевича, Ю. Федьковича та ін. 5. Виписати основні напрями розвитку хорової музики Галичини середини – другої половини XIX ст. 6. Слухати й аналізувати пропоновані твори М. Вербицького, П. Бажанського, А. Вахнянина, В. Матюка, Д. Січинського, І. Топольницького 7. Виписати особливості розвитку музичного театру та інструментальних жанрів у тогочасній галицькій музиці. 8. Розучити і співати пропоновані фрагменти творів М. Вербицького, А. Вахнянина, В. Матюка, Січинського.
2.3.	Розквіт романтичного стилю у творчості М. Лисенка	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати пропоновану літературу. 2. Виписати визначення основних понять і термінів. 3. Створити хронологічну таблицю творчої біографії М. Лисенка. 4. Ознайомитися з епістолярною спадщиною М. Лисенка та спогадами сучасників про нього. 5. Виписати національні різновиди романтичних жанрів у творчості М. Лисенка. 6. Слухати й аналізувати пропоновані твори М. Лисенка різних жанрів. 7. Ознайомитися зі змістом фольклористичних праць М. Лисенка. 8. Розучити і співати пропоновані фрагменти вокальних творів М. Лисенка.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III. Українське музичне мистецтво періоду модернізму		
3.1.	Стильові пошуки композиторів кінця XIX – початку XX ст.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати пропоновану літературу. 2. Створити таблицю характерних стильових явищ української музики перших десятиліть XX ст. 3. Виписати визначення основних понять і термінів. 4. Створити хронологічні таблиці життя і творчості українських композиторів перших десятиліть XX ст. 5. Слухати / переглянути пропоновані твори. 6. Аналізувати образний зміст і стильові особливості вивчених творів. 7. Порівняти жанрово-стильові пріоритети українських композиторів означеного періоду. 8. Переглянути відео-матеріали, присвячені творчості українських композиторів перших десятиліть XX ст.
3.2.	Творчість композиторів Лівобережної України 1920 – 1930-х років	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати пропоновану літературу. 2. Створити таблицю характерних стильових явищ у творчості композиторів Лівобережної України 1920 – 1930-х років. 3. Виписати визначення основних понять і термінів. 4. Створити хронологічні таблиці життя і творчості композиторів Лівобережної України 1920 – 1930-х років. 5. Слухати / переглянути пропоновані твори. 6. Аналізувати образний зміст і стильові особливості вивчених творів. 7. Порівняти жанрово-стильові пріоритети композиторів Лівобережної України 1920 – 1930-х років. 8. Переглянути відео-матеріали, присвячені творчості композиторів Лівобережної України 1920 – 1930-х років.
3.3.	Музична культура Галичини 1920 – 1930-х років	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати пропоновану літературу. 2. Створити таблицю характерних стильових явищ творчості композиторів Галичини 1920 – 1930-х років. 3. Виписати визначення основних понять і термінів. 4. Створити хронологічні таблиці життя і творчості композиторів Галичини 1920 – 1930-х років. 5. Слухати / переглянути пропоновані твори. 6. Аналізувати образний зміст і стильові особливості вивчених творів. 7. Порівняти жанрово-стильові пріоритети творчості композиторів Галичини 1920 – 1930-х років. 8. Переглянути відео-матеріали, присвячені творчості композиторів Галичини 1920 – 1930-х років.

Якість опрацювання самостійної роботи оцінюється за допомогою тестових завдань, розміщених на платформі Moodle. Результат визначається автоматизованою системою.

Максимальна кількість балів за виконання завдань для самостійної роботи: 5.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль знань здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу змістового модуля. Виконання модульних контрольних робіт здійснюється з використанням електронних завдань.

Форма проведення: комп'ютерне тестування Moodle

Максимальна кількість балів: 25 (за кожен правильну відповідь – 1 бал)

6.4. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками.
B	82 – 89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75 – 81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69 – 74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60 – 68 балів	Достатньо – мінімальний можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35 – 59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перекладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1 – 34 балів	Незадовільний з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

Якщо дисципліна вивчається протягом двох і більше семестрів, то семестрові оцінки визначаються в установленому порядку в межах стобальної шкали, а підсумкова – як середня зважена оцінка.

Форми проміжного контролю визначаються кафедрою самостійно і чітко прописуються в робочій навчальній програмі.

Кількість балів, яку студент набрав під час вивчення дисципліни, оголошується на останньому практичному (семінарському, лабораторному) занятті.

Результати проміжного та підсумкового контролю знань зазначаються у відомості обліку успішності, а загальна підсумкова оцінка – в індивідуальному навчальному плані студента (ІНПС).

Семестровий контроль в Університеті здійснюється у формі, передбаченій навчальним планом.

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ

Разом – 60 год.: лекції – 16 год., семінарські – 8 год., лабораторні – 4 год., МКР – 4 год., самостійна робота – 28 год.

Модулі	Змістовий модуль III			Змістовий модуль IV		
Назва модуля	Українська музика епохи Романтизму			Українське музичне мистецтво періоду модернізму		
Кількість балів за модуль	балів			балів		
	2.1.	2.2.	2.3.	3.1.	3.2.	3.3.
Теми лекцій	Музична культура Лівобережної України XIX ст.	Творчість композиторів Галичини XIX ст.	Розквіт романтичного стилю у творчості М. Лисенка	Стильові пошуки композиторів кінця XIX – початку XX ст.	Творчість композиторів Лівобережної України 1920 – 1930-х років	Музична культура Галичини 1920 – 1930-х років
Лекції (8 балів)	1	1	2	1	1	1
Семінарські заняття (44 балів)	1+10	1+10	1+10	(1+10)*2	1+10	1+10
Самостійна робота (40 балів)	5	5	5	5	5	5
Види поточного контролю (50 балів)	Модульна контрольна робота (25 балів)			Модульна контрольна робота (25 балів)		
Підсумковий контроль	Усього – 164 бали Кількість балів за третій семестр – 87 Коефіцієнт: $(164 + 164) : 100 = 2,51$					

8. Рекомендована література

Основна:

1. Кияновська Л.О. Українська музична культура. Навчальний посібник для вищих навчальних закладів культури і мистецтв. К.: ДМЦНЗКМ, 2002. 160 с.
2. Корній Л. П. Історія української музичної культури від давнини до початку ХХ століття : монографія. Київ : Муз. Україна, 2018. 362 с.
3. Корній Л., Сюта Б. Історія української музичної культури : підручник. К. : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2011. 736 с.
4. Корчова О. Музичний модернізм як Terra Cognita : монографія. Київ : Музична Україна, 2020. 469 с.
5. Лігус О. М. Українська фортепіанна музика ХІХ – початку ХХ ст. у контексті європейського романтизму: жанрово-стильова динаміка : монографія. Київ: Ліра-К, 2017. 224 с.
6. Ржевська М.Ю. На зламі часів. Музика Наддніпрянської України першої третини ХХ століття у соціокультурному контексті епохи. Монографія. Київ: Автограф, 2005. 352 с.

Додаткова:

1. Булат Т. П. Український романс. Київ, 1979.
2. Загайкевич М. Михайло Вербицький. Сторінки життя і творчості. Львів, 1998.
3. Загайкевич М. Музично-театральне життя першої половини ХІХ ст. // Київ музичний. К. : Наукова думка, 1982. С. 17–28.
4. Історія української музики: У 6 т., Т. 2: ХІХ ст. НАН України, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського; Київ : ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України, 2009. 800 с.
5. Карась Г. В. Музична культура української діаспори у світовому часопросторі ХХ століття : монографія. Івано-Франківськ : Тіповіт, 2012. 1164 с.
6. Кияновська Л. О. Стильова еволюція галицької музичної культури ХІХ – ХХ ст. : монографія. Тернопіль: Астон, 2000. 339 с.
7. Коменда О.І. Творчість М. Рославця в контексті становлення музичного модернізму: навч. посіб.; вид. 2-ге, допов. Луцьк, 2015. 208 с.
8. Павлишин С.С. Музика двадцятого століття: Навчальний посібник. Львів : БаК, 2005. 232 с.
9. Степаненко М. Б. Музично-історичні етюди. К. : Гроно, 2012. 160 с.
10. Шамаєва К. І. Музична освіта в Україні у першій половині ХІХ ст. Київ, 1996.

9. Додаткові ресурси

Словник-довідник музичних термінів: Режим доступу
<http://term.in.ua/>

Рівень музики. Сайт Тетяни Постолювської. Режим доступу:
<https://sites.google.com/view/muzliteratural>

Електронний навчальний курс «Історія музики: історія української музики»: Режим доступу:
<https://elearning.kubg.edu.ua/mod/forum/discuss.php?d=18658>
<https://www.youtube.com/watch?v=NiR7wvVHn9U>
<https://www.youtube.com/watch?v=OHIfUYuKwYs>

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Українська музика епохи Романтизму

Тема 2.1. Музична культура Лівобережної України XIX ст.

Семінарське заняття №5

Студентський концерт: виконання самостійно розучених пісень-романсів першої половини XIX ст.

Література основна: 1, 2, 5.

Додаткова: 1, 3, 4, 11, 12.

Тема 2.2. Творчість композиторів Галичини XIX ст.

Семінарське заняття №6

1. Історичні та соціокультурні умови розвитку музичної культури Галичини XIX ст.
2. М. Вербицький: біографія, сфери діяльності, жанрово-стильові риси творчості.
3. Хоровий рух у Галичині XIX ст.: подвижники, осередки, репертуар.
4. Музично-театральна творчість композиторів Галичини XIX ст.
5. Творчий портрет А. Вахнянина: види діяльності, жанрово-стильовий доробок.
6. Розвиток інструментальної музики у творчості галицьких композиторів XIX ст.
7. Біографія Д. Січинського, жанрово-стильові риси творчості.

Література основна: 1, 2, 5.

Додаткова: 2, 4, 6, 10, 11.

Тема 2.3. Розквіт романтичного стилю у творчості М. Лисенка

Семінарське заняття №7

1. М. Лисенко – творець національної моделі українського романтичного стилю.
2. Історична місія М. Лисенка в контексті розвитку української культури.
3. Біографія та етапи творчого шляху М. Лисенка.
4. Камерно-вокальна творчість М. Лисенка: жанрово-стильова характеристика.
5. Оперна творчість М. Лисенка: тематика, жанри, стильові ознаки.
6. Хорова діяльність і творчість М. Лисенка.
7. Особливості розвитку фортепіанної музики М. Лисенка.

Література основна: 1, 2, 5.

Додаткова: 4, 8, 10.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III. Українське музичне мистецтво періоду модернізму

Тема 3.1. Стильові пошуки композиторів кінця XIX – початку XX ст.

Семінарське заняття №8

Студентський концерт: виконання самостійно розучених обробок українських народних пісень, романсів, фрагментів хорових творів М. Леонтовича та К. Стеценка.

Література основна: 1, 3, 5, 6.

Додаткова: 4, 6, 9, 10.

Семінарське заняття №9 «Творчі портрети видатних співаків першої третини ХХ століття»

Зробити презентації з висвітленням основних етапів життя і творчості видатних співаків:

1. Олександр Мишуга
2. Модест Менцинський
3. Іван Алчевський
4. Соломія Крушельницька

Література основна: 1, 3, 5, 6.

Додаткова: 4, 6, 9, 10.

Тема 3.2. Творчість композиторів Лівобережної України 1920 – 1930-х років

Семінарське заняття №10 «Долі українських митців періоду сталінських репресій»

1. Суспільно-політична ситуація 30-х років
2. «Розстріляне відродження»: епоха, імена, долі
3. Симфонічна творчість Б. Лятошинського 30-х років у лещатах соцреалізму
4. Творча доля Л. Ревуцького після 1930-х років
5. Репресії в музичній сфері:
  - 5.1. Гнат Хоткевич
  - 5.2. Василь Барвінський
  - 5.3. Яків Яциневич
  - 5.4. Михайло Донець

Література основна: 3, 4, 6.

Додаткова: 7, 9, 10.

Тема 3.3. Музична культура Галичини 1920 – 1930-х років

Семінарське заняття №11 «Музичні діячі української діаспори першої третини ХХ ст.»

1. Причини, характер, географія еміграції українців першої половини ХХ ст.
2. Українські політичні, державні, церковні діячі, представники науки, культури й мистецтва першої половини ХХ ст. у різних країнах світу.
3. Українська музична діаспора. Видатні постаті музичного виконавства і творчості:
  - 3.1. О. Кошиць
  - 3.2. В. Ємець
  - 3.3. А. Рудницький
  - 3.4. З. Лисько
  - 3.5. С. Туркевич

Література основна: 3, 4, 6.

Додаткова: 5, 6, 9, 10.